

Energiplan

2023-2030

KÖPINGS
KOMMUN

© Köpings kommun

Rapporten skriven av
Pia Lindahl, 2023-03-30

Antagen av:

Klicka och skriv nämnd, datum och §

Innehåll

Inledning	4
Framtagande och giltighet	4
Genomförande av planen	4
Uppföljning av planen.....	4
Rådighet inom energiområdet.....	5
Utvecklings och insatsområden	6
1. Hållbar samhällsplanering.....	6
2. Ökad andel förnybar och återvunnen energi.....	7
3. Effektiv resurs- och energianvändning	8
4. God försörjningstrygghet	9

Inledning

Ett hållbart energisystem är en viktig förutsättning för att Köping ska kunna växa. Genom energiplanen konkretiseras hur Köpings kommun ska arbeta för att säkra tillgången till hållbar energi, ett stabilt distributionsnät och en effektiv energianvändning.

Energiplanen uppfyller kraven i lagen 1977:439 om kommunal energiplanering.

Framtagande och giltighet

Energiplanen är framtaget av representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen, VME och KBAB.

Energiplanen beslutas av Kommunfullmäktige.

Energiplanen gäller för åren 2023–2030 men en översyn av dokumentet ska göras en gång per mandatperiod.

Genomförande av planen

Energiplanen gäller för Köpings kommuns samtliga nämnder och styrelser - vilka även ansvarar för genomförandet av planen.

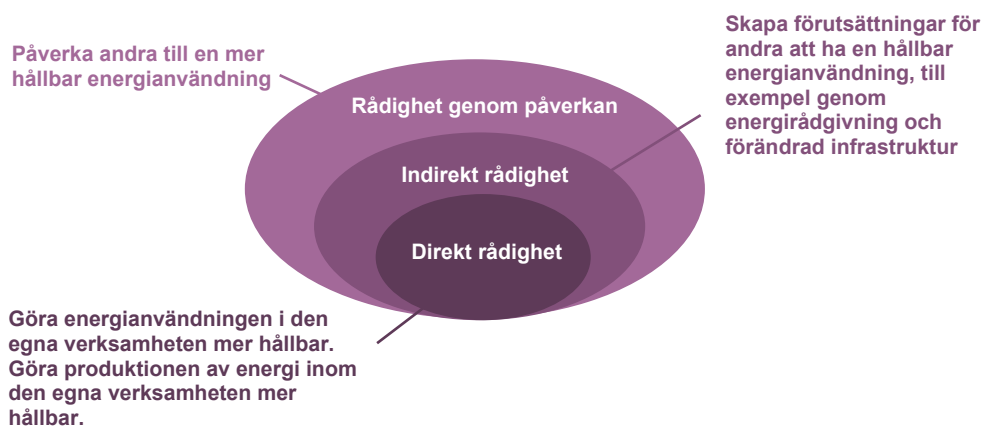
Uppföljning av planen

Målen i energiplanen ska årligen följas upp i samband med årsredovisningen.

Kommunledningsförvaltningen ansvarar för att uppföljningen av energiplanen genomförs.

Rådighet inom energiområdet

De insatser som beskrivs i energiplanen är frågor som Köpings kommunkoncern har direkt rådighet över, indirekt rådighet över eller rådighet genom påverkansarbete.

Figur 1 Kommunens rådighet inom energiområdet

- Den direkta rådigheten innefattar det som Köpings kommun kan påverka inom den egna verksamheten. Det kan till exempel vara att byta bränsle i värme-anläggningar, energieffektivisera kommunkoncernens egna fastigheter, att använda fossilfria bränslen i kommunen fordon eller att använda energieffektiva lampor i stadens gatubelysning.
- Indirekt rådighet innefattar möjligheten att ge kommunens invånare, företagare och besökare förutsättningar att göra bra val och fatta kloka beslut. Att erbjuda hållbart producerad värme, att informera hyresgäster om energibesparingsåtgärder och att ge energirådgivning till privatpersoner, organisationer och företag är exempel på indirekt rådighet.
- Rådighet genom påverkan betyder att omgivningen påverkas genom att förändring skapas på annat håll. Det innebär till exempel att påverkan på och förändring av styrmedel och lagstiftning kan leda till att Köpings kommun förses med mer förnybar energi från produktion utanför stadens regi eller att Köpings invånare själva använder mindre energi.

Utvecklings och insatsområden

För att nå ett hållbart energisystem har Köpings kommunkoncern identifierat fyra utvecklingsområden:

1. Hållbar samhällsplanering
2. Ökad andel förnybar och återvunnen energi
3. Effektiv resurs- och energianvändning
4. God försörjningstrygghet

1. Hållbar samhällsplanering

Mål – Köpings kommun ska arbeta för ett hållbart energisystem med långsiktigt hållbara energilösningar.

Köpings kommun har huvudansvaret för kommunens samhällsplanering och har därmed möjlighet att styra energisystemet i en hållbar riktning. En väl utförd samhällsplanering, med god framförhållning för energilösningar med tillhörande infrastruktur, ligger till grund för att möjliggöra ett effektivt och hållbart energisystem med goda tekniska lösningar.

I tätorterna i Köping och Kolsva är fjärrvärme ett hållbart uppvärmningssätt och ska vara förstahandsvalet i nya exploateringsområden.

Insatsområden för en hållbar samhällsplanering:

- Utveckla staden i sammanhållande stråk, för kostnadseffektiv och driftsäker infrastruktur.
- Skapa plats för infrastruktur genom att planera för energinfrastrukturen tidigt i planeringsprocesser.
- Planera för anslutning till fjärrvärme vid exploatering - där fjärrvärme är tillgänglig eller kan göras tillgänglig på ett skäligen sätt.
- Anpassa energilösningar efter lokala förutsättningar i stad, stadsdelar, tätorter och landsbygd.

2. Ökad andel förnybar och återvunnen energi

Mål – Köpings kommun ska bidra till att Sveriges elproduktion är 100 % förnybar år 2040 genom att öka andelen förnybar och återvunnen energi i kommunen.

För att nå ett hållbart energisystem följer kommunen energitrappan.

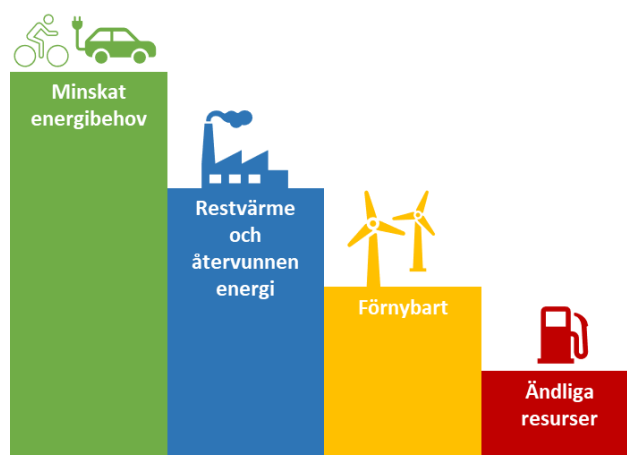
I första hand prioriteras effektivare och minskad energianvändning.

I andra hand ska energibehovet tillgodoses med restvärme och återvunnen energi.

Med restvärme avses exempelvis spillvärme från industriella processer som, i stället för att den går till spillo, kan nyttiggöras som en energikälla. Med återvunnen energi kan man exempelvis avse att nyttja energin i avfallsströmmar.

Först när energianvändningen effektiviserats och restvärme samt återvunnen energi har tagits tillvara, ska återstående energibehov täckas med förnybara energikällor.

Ändliga resurser, som kol, olja och naturgas, ska endast användas om inga andra alternativ varit möjliga.

Figur 2 För att nå ett hållbart energisystem följer kommunen energitrappan

Insatsområden

- Verka för en hållbar fjärrvärme genom att så långt som möjligt tillvarata restvärme och återvunnen energi.
- Möjliggöra små- och storskaliga energilösningar som bidrar till en ökad andel förnybar energi
- Verka för fossilfri energiproduktion
- Verka för installation av solceller på kommunens fastigheter.

3. Effektiv resurs- och energianvändning

Mål – Köpings kommun bidrar till Sveriges mål om att ha 50 procent effektivare energianvändning år 2030 jämfört med 2005 genom att:

- **Energianvändningen i kommunens fastigheter ska minska med 30 procent till år 2030 med utgångsår 2007.**
- **Senast år 2030 ska kommunkoncernens egna fordon drivas med fossilfria bränslen.**
- **Kommunkoncernens elanvändning ska från 2024 vara förnybar.**

I Köpings kommun strävar vi efter en effektiv resurs- och energianvändning med låg primärenergianvändning.

Energianvändningen i Köpings kommun (geografisk avgränsning) är hög då kommunen har flertalet energiintensiva industrier. Genom att tillvarata industriernas spillvärme bidrar Köpings kommun till en effektiv energianvändning.

De val vi gör vid ombyggnation eller nyproduktion, oavsett, om det byggs industri, verksamheter eller bostäder, påverkar energisystemen under lång tid. Därför är strävan att använda material, tekniker och system som i hög grad bidrar till måluppfyllelse en självklarhet, och skall också lämnas företräde där valmöjlighet och praktisk genomförbarhet finns. Resurs- och energieffektivitet är centralt även i förvaltningen av våra fastighetsbestånd, energisystem och verksamheter. Genom att verka för en aktiv hushållning av elenergi ökar vi möjligheten att klara den pågående elektrifieringen inom flera samhällssektorer, till exempel transportsektorn.

Därmed verkar Köpings kommun även indirekt för att minimera risken för en hämmande samhällsutveckling till följd av kapacitetsbrist av elenergi.

Insatsområden för effektiv resurs- och energianvändning:

- Främja en effektiv resurs- och energianvändning vid byggnation, renovering och förvaltning av fastigheter.
- Möjliggöra en hållbar omställning inom transportsektorn genom att främja gång- och cykel samt elfordon.
- Använda elenergi där den gör bäst nytta, förebygga onödig elkonsumention och möjliggöra en hållbar omställning inom transportsektorn.
- Verka för att dämpa effektoppar i elnätet.
- Möjliggöra för fler verksamheter att leverera spillvärme till Köpings energisystem.
- Engagera näringsliv och invånare i omställningen till en effektiv resurs- och energianvändning.
- Utveckla en elhandelspolicy samt elhandelsstrategi för kommunkoncernen.

4. God försörjningstrygghet

Mål – Energidistributionen i kommunen ska kännetecknas av god leveranstrygghet.

Köpings kommun behöver kontinuerligt utvecklas så att vi har en framtidssäkrad tillgång på och tillgänglighet till förnybar energi med rådande klimatkris, kommande pandemier och andra omvärldsförändringar.

Köping har i dagsläget ett elnät med god kapacitet och redundans – något kommunen behöver värna framöver.

Insatsområden för god försörjningstrygghet:

- Verka för trygga, effektiva och hållbara energileveranser i hela kommunen.
- Utveckla staden i sammanhållande stråk för effektiv och säker infrastruktur.
- Anslut nya exploateringsområden till fjärrvärme där det är tillgängligt eller kan göras tillgängligt på ett skäligt sätt.